

Naprzód Długość

Dziennik WK Polskiej Partii Socjalistycznej Dolnego Śląska

Nr. 130 1156

Wrocław, czwartek 18 lipca 1946 r.

Rok II

Sprawa utrwalenia pokoju na dobrej drodze Optymistyczne przemówienie min. Byrnesa

WASZYNGTON (PAP). Sekretarz stanu USA, James Byrnes, w przemówieniu, wygłoszonym w poniedziałek, dnia 15 lipca przez radio, oświadczył, że trwająca od 10 miesięcy starania o szarmonizowanie poglądów wielkich mocarstw na temat konferencji pokojowej, doprowadzone zostały do pomyślnego zakończenia. Minister Byrnes zwrócił uwagę, że po każdej wojnie zwycięzcy dochodzą do wniosku, że budowanie pokoju nastrocza wielkie trudności i rozczarowań. Dopiero po pięciu latach 13 stanów amerykańskich, po uzyskaniu niepodległości, zdołało uzgodnić konstytucję, gwarantującą jako tako trwały pokój. Ugruntowanie pokoju światowego, któryby po-trafił pogodzić różnice ideowe, obyczajowe, prawne oraz różnice w ocenie wartości, prze-znać most pomiędzy głęboko umiłowymi aspiracjami różnych krajów, lecz wymaga jeszcze większej tolerancji i wzajemnego zrozumienia. Znalezione najlepsze rozwiązanie i wreszcie realizacja jego wymaga nieładna czułości i wysiłku woli. Podobnie jak wojna pociąga za sobą wojnę, tak można drogo-

wadzić, aby pokój rozdził pokój. Dzięki wysiłkom w ciągu ostatnich dziesięciu miesięcy udało się zestroić poglądy wielkich mocarstw, aby umożliwić przedstawienie konferencji pokojowej wstępnych projektów traktatów. Min. Byrnes podkreślił, że żadne z założeń uczestników konferencji pokojowej, która będzie posiadała całkowitą swobodę opracowania swej organizacji i procedury, nie będzie mogło być arbitralnie odrzucone przez wielkie mocarstwa. Minister amerykański ma nadzieję, że Rada ministrów spraw zagranicznych rozpatrzy zalecenia konferencji i uzgodni ostateczny tekst tak, aby traktaty mogły być podpisane przez delegatów przed odroczeniem konferencji. Projekty traktatów, które zostały uzgodnione, nie są najlepszymi, jakie mogą być przez ludzi opracowane, ale stanowią one najlepszy wysiłek umysłu ludzkiego w celu uzgodnienia poglądu czterech głównych państw sojuszników. Stanowią one zadawalającą próbę przywrócenia pokoju. Najbardziej zadawalającą, jakiej można się spodziewać w tym niedoskonałym i wyczerpanym wojną świecie.

Minister Byrnes oświadczył, że „najstraszniejsza walka” została stoczona na temat traktatu pokojowego z Włochami. Zdaniem ministra rozstrzygnięcie zagadnienia Triestu, zaproponowane przez Francję, jest słuszne i praktyczne, o ile strony zainteresowane będą chciały przyczynić się do realizacji planu. Jednakże bez współpracy w tym kierunku stron najbardziej zainteresowanych nie ma rozwiązania tego zagadnienia. Minister amerykański przyznał, że pozostały pewne sprawy, dotyczące traktatów z Włochami oraz z innymi państwami, co do których poglądy czterech mocarstw nie zostały jeszcze uzgodnione. Przechodząc do spraw traktatu pokojowego z Niemcami, minister Byrnes stwierdził, że oświadczenie radzieckie dotyczące projektu tego traktatu dowodzi, jak baroko zależy ZSRR na znalezieniu rozwiązania, które dawałoby więcej gwarancji i bezpieczeństwa. Minister przypomniał, że Związek Radziecki odrzucił propozycję, aby zastępcy ministrów spraw zagranicznych powołani zostali do opracowania ogólnego traktatu dotyczącego Niemiec i że wobec tego Sta-

ny Zjednoczone zgodziły się na to, by sprawie tej poświęcono specjalną konferencję miłośników spraw zagranicznych. Została już nawet wyznaczona jej data. Minister Byrnes uważa, że kontrola czterech mocarstw nie działa sprawnie z punktu widzenia żadnego z mocarstw. Niemcom zagraża inflacja i sparaliżowanie życia gospodarczego. Mówca oświadczył, że reprezentanci wojskowi Stanów Zjednoczonych w Niemczech otrzymują w bieżącym tygodniu instrukcje współpracy z jednym lub wszystkimi mocarstwami okupującymi Niemcy we wszystkich zasadniczych sprawach administracyjnych, np. w dziedzinie finansowej, transportu, komunikacji, handlu, przemysłu.

Nawiązując do twierdzenia przedstawiciela Związku Radzieckiego, że nie można przystąpić do omawiania traktatu z Austrią, zanim nie zostanie zrealizowana denacyfikacja i załatwiony problem deportowanych, min. Byrnes stwierdził, że Stany Zjednoczone zdają sobie sprawę ze znaczenia tych zagadnień i zastanawiały się nad nimi.

Dokonując przeglądu prac konferencji ministrów spraw zagranicznych w roku bieżącym, minister amerykański oświadczył: „Obecnie widoki na zawarcie pokoju z 5 państwami przedstawiają się pomyślnie. W 90 dni po ratyfikacji tych traktatów armie okupacyjne muszą się wycofać z większości tych oddziałów, które zabezpieczają linie komunikacyjne”.

W zakończeniu swego przemówienia minister Byrnes oświadczył swym współobywatelom, że na konferencji i poza konferencją wywiera nacisk mający na celu przywrócenie warunków pokojowych, powrót żołnierzy do domów itd.

ZAJĘCIE MIĘDZY ODZIAŁEM AMERYKANSKIM I JUGOSŁOWIAŃSKIM W KRAJINIE JULIJSKIEJ

„MOSKWA. (PAP). Jak donosi agencja Tass z Belgradu, sztab korpusu obrony ludowej Jugosławii ogłosił komunikat, iż w dniu 12 lipca o godz. 8-wieczorem, niedaleko miejscowości w strefie „B” na południowy wschód od Korabida, oddział wydawczy wojsk amerykańskich przekroczył linię demarkacyjną. Jugosłowiańska straż pograniczna wezwiała żołnierzy amerykańskich by się zatrzymali, na to żołnierze amerykańscy odpowiedzieli ogniem. Po strzelaninie, trwającej około 10 minut, żołnierze amerykańscy cofnęli się na zachód od linii demarkacyjnej pod osłoną ognia karabinów maszynowych, który trwał około pół godziny.

Wiadomość powyższą agencja jugosłowiańska „Tanjug” zaopatrzyła w komentarz, z którego wynika, iż opublikowany przez agencję „Associated Press” i radio londyńskie komunikat 88 dywizji amerykańskiej przedstawia incydent w sposób fałszywy.

„Tanjug” podkreśla, iż w komunikacie sztabu korpusu obrony ludowej ustalone zostały następujące niezbita fakty:

1. linię demarkacyjną przekroczył patrol amerykański,
2. starcie miało miejsce pod miejscowością Km w strefie „B”
3. pierwszy otworzył ogień patrol amerykański,
4. zginęło 2 strażników jugosłowiańskich.

PRZEMÓWIENIE WINSTONA CHURCHILLA

PARYŻ (PAP). W dniu francuskiego święta narodowego na oficjalnym bankiecie w Wetz wygłosił przemówienie Winston Churchill, który zabrał sobie do ręki wspólną walki narodów francuskiego i angielskiego w dwóch wojnach przeciwko Niemcom. Zdaniem Churchilla druga wojna światowa jest następstwem błędów popełnionych przez sojuszników w okresie międzywojennym. Należało nie dopuścić do ponownego uzbierania się Niemiec. Świat poniósł surową karę za popełnione przez polityków błędy. Drugą część przemówienia poświęcił Churchill sprawie odbudowy i wzmocnienia Francji, bez której — zdaniem mówcy — nie jest możliwa odbudowa Europy.

NOWA ORDYNACJA WYBORCZA W RUMUNII

BUKARESZT (PAP) Krol rumuński, Michał, przyjął dwóch członków opozycji: przewodniczącego partii ludowej, dr. Juliusza Mania i przewodniczącego narodowo-liberalnej partii Constantina Bratiaru, a następnie po konferencji z premierem dr. Greza i ministrem sprawiedliwości Patracanu — podpisał nową ordynację wyborczą. Ordynacja ta, uchwalona w początkowej formie na czwartkowym posiedzeniu gabinetu, pozwala na urządzenie pierwszych wyborów w Rumunii. Świat poniósł surową karę za popełnione przez polityków błędy. Drugą część przemówienia poświęcił Churchill sprawie odbudowy i wzmocnienia Francji, bez której — zdaniem mówcy — nie jest możliwa odbudowa Europy.

Zniwa na Dolnym Śląsku w pełnym toku

Prezes Urzędu Ziemskiego w Cieplach inż. Urban udzielił nam paru informacji, dotyczących akcji żniwnej na Dolnym Śląsku.

Najpoważniejszą bolączką jest brak rąk do pracy. Szczególnie na większych folwarkach. Drobna własność natomiast będzie miała większe trudności ze zwóz-
ką.

Bla zarządzenia temu, z największą pomocą przyszło wojsko D.O.W. Wrocław. Z inicjatywy gen. Popławskiego stworzono 125 brygad, każda zaopatrzona w jeden traktor i jedną snopowiazkę. Wojsko podjęło się przeprowadzić całkowicie żniwa na 20 tys. ha ziemi. Poza

tym wojskowe brygady żniwne, będą w miarę potrzeby pomagały poszczególnym osadnikom rolnym.

Państwowe Zjednoczenie Traktorów i Maszyn Rolniczych oddało do dyspozycji Akcji Żniwnej 1600 traktorów.

Osadnictwo drobne ma pomoc dwustronną: ze strony wojska i Urzędów

Ziemskich, które zorganizowały stacje traktorowe wysyłające traktory na poszczególne gospodarstwa. Prócz tego oddały kilkadziesiąt wozów ciężarowych do zwózki dla osadników drobnych.

Jak przewiduje inż. Urban — akcja jest dobrze zorganizowana i nie zachodzi obawa nie sprzątnięcia zbiorów.

Akcja spisu ruchomości i towarów poniemieckich

Okręgowy Urząd Likwidacyjny przelał Zarządom Gmin i Powiatowym Urzędem Likwidacyjnym 1.200.000 formularzy spisowych Nr 1 i 2.

Posiadacze mebli i innych urządzeń

mieszkańczych i osobistych obowiązani są składać formularze spisowe Nr 1, zaś posiadacze przedsiębiorstw zgłaszają towary i urządzenia na formularzu Nr 2. Termin składania formularzy podany zostanie w obwieszczeniu.

Oświadczenie sekretarza generalnego ONZ

SZTOKHOLM (PAP). Sekretarz generalny ONZ, Trygve Lie oświadczył, przedstawiającowi prasy w poniedziałek dnia 15 lipca, że w dniu 28 lipca uda się z Oslo do Moskwy, w celu odbycia rozmów z ówczesnymi mełami stanu ZSRR. Wyższa ta nie będzie miała charakteru oficjalnego — oznajmił Lie, a lecz po przebywaniu przez wiele miesięcy w Anglii i Ameryce uważam, że powinien spoikać się z radzieckimi mełami stanu. Lie zakomunikował, że nie otrzymał jeszcze ostatecznej decyzji w sprawie odcroczenia generalnego zgromadzenia Narodów Zjednoczonych. Decyzja musi być powzięta przez Henri Spaaka jako przewodniczącego ONZ. Sekretarz generalny oświadczył, że porządek obrad generalnego zgromadzenia nie został jeszcze rozesłany, lecz wśród tematów, które będą omawiane na pewno znajdzie się sprawa hiszpańska, żądania tubylców południo-

wo-afrykańskich przyznania pełnych praw obywatelskich oraz prawdopodobnie konflikt francusko-sjamski. Lie wyraził za-dowolenie z osiągnięć Narodów Zjednoczonych i dodał na zakończenie: „Jestem przekonany, że Organizacja Narodów Zjed-

zonych będzie trwała i że z biegiem czasu istniejące konflikty zostaną załatwione”.

Z Moskwy Trygve Lie uda się do Kopenhagi, Hagi, Paryża, Berna, Genewy i Londynu. Zamierza on powrócić do Nowego Jorku między 5 a 7 sierpnia.

„Times” o szansach powodzenia konferencji pokojowej

LONDYN (PAP). Omawiając szanse powodzenia konferencji pokojowej, „Times” stwierdza, że została ona tak starannie przygotowana, że niepowodzenie jej wydaje się mało prawdopodobne. Dziennik zaznacza, że pozostały jeszcze pewne sprawy nieuzgodnione pomiędzy mocarstwami, ale wydaje się, że podjęte zostały zdecydowane kroki dla odbudowy prawdziwego pokoju w Europie. Umówiła ta może posłu-

żyć jako najlepszy dowód pomyślnych wyników ostatniej konferencji ministrów spraw zagranicznych w Paryżu. Ani krytyka niedoskonałości z konieczności projektów traktatów pokojowych, ani rozczarowanie z powodu nie uzyskania porozumienia w szeregu jeszcze spraw nie są w stanie pomniejszyć wdzieczności w stosunku do czterech ministrów, którzy wykazali tyle cierpliwości oraz pojednawczego ducha.

Zakończenie zjazdu przedstawicieli przemysłu włókienniczego

ŁÓDŹ (SAP). Po trzydniowych obradach zakończonych został wczoraj w Łodzi pierwszy ogólnopolski zjazd gospodarczy przemysłu włókienniczego w Polsce. Po końcowym przemówieniu przedstawicieli rządu wice-min. przemysłu Golebskiego, zjazd uchwalił jednomyślnie następującą rezolucję: Uczestnicy I-go ogólnopolskiego zjazdu gospodarczego przemysłu włókienniczego stwierdzają z zadowoleniem, że trydziennie obrady jednej z kluczowych i największych w kraju gałęzi wytwórczości, odgrywającej ważną rolę w układzie naszych sił wytwórczych, dały jasne wy-czne w pracy na najbliższą przyszłość.

W wygłoszonych na zjeździe referatach przebiegała pierwsza najbardziej istotna myśl: przemysł włókienniczy, mając okres odbudowy i reorganizacji za sobą, musi

przejsć konsekwentnie drugi etap pracy, dążąc do manowce do urentownienia produkcji w takim ujęciu, jakie odpowiada podstawowym założeniom nowego ustroju gospodarczego. Urentownienie produkcji tak pojęte: zmierzania poprzez stałe zmniejszanie kosztów wytwórczości na jednostkę wytwarzanego towaru do stwarzania rezerwy, umożliwiających podwyższenie poziomu życiowego mas pracujących, a także podjęcie dalszych inwestycji w naszym przemyśle.

Doceniając wielką wagę tych postulatów zarówno z punktu widzenia rozwoju gospodarczego kraju, jak i znaczenia polityki społecznej, służącej interesom świata pracy, uczestnicy zjazdu zapewniają, że każdy z nich na powierzonym sobie posterunku dąży do wszelkich sił i starań, by przyczynić się do stałego i konsekwentnego do-cierania w tej dziedzinie osiągnięć.

CZECHOSŁOWACJA WIERNĄ SOJUSZOWI Z PRAGĄ

PRAGA (PAP). Przemawiając w dniu 15 lipca w miejscowości Kromoriz na Morawach prezydent Benes oświadczył, że nie wierzy w możliwość konfliktu pomiędzy Zachodem i Wschodem. W przypadku konfliktu pomiędzy Niemcami i Związkiem Radzieckim Czechosłowacja połączy się ze swym sojusznikiem — ZSRR. Czechosłowacja musi zdawać sobie sprawę, że w przyszłości Niemcy mogą się stać ponownie silnym napastnikiem zagrażającym przede wszystkim sąsiednim państwom słowiańskim. Dlatego — zakończył swe przemówienie prezydent Benes — należy położyć silne fundamenty pod pokojową współpracę narodów słowiańskich.

POSEŁ MOTYKA CZŁONKIEM DELEGACJI POKOJOWEJ

WARSZAWA (SAP). Tow. poseł Motyka, sekretarz KCZZ, wyjeżdża na konferencję pokojową do Paryża w charakterze członka delegacji polskiej, jako przedstawiciel Związków Zawodowych.

TELEGRAMY

AMERYKAŃSKIE WOJSKA OKUPACYJNE
BERLIN (PAP). Jak oświadczył gen. Mac Narney kontygent wojsk amerykańskich, które okupować będą Niemcy w ciągu tego roku został ustalony na 170 tysięcy żołnierzy. Jest to kontygent tymczasowy, ustalenie jego wysokości na przyszłość, jak stwierdził gen. Mc. Narney, będzie zależało od decyzji „dyplomatycznych i politycznych”.

PREZYDENT TRUMAN O SITUACJI ZYWNOSCOWEJ

WASZYNGTON (PAP). Prezydent Truman wygłosił w poniedziałek, dnia 15 lipca przemówienie do członków kongresu młodzieży pragnące przyczynić się do udzielenia pomocy państwom zagrożonym głodem. W przemówieniu swym prezydent Truman oświadczył, że europejskie i azjatyckie państwa zagrożone obecną głodem dopiero za 2 do 3 lat będą samowystarczalne pod względem żywnościowym. Z tych względów konieczna jest stała pomoc narodu amerykańskiego.

PRZED PROCESEM B. PREMIERA SŁOWACJI

PRAGA (PAP). Prokurator Trybunału Narodowego w Bratysławie opracował akt oskarżenia przeciwko b. premierowi Słowacji dr. Wojciechowi Tucka, który w najbliższym czasie odpowiadając będzie za zbrodnię zdrady stanu i współpracę z okupantem niemieckim.

WŁOCHY NIE GODZĄ SIĘ NA PROJEKT TRAKTATU POKOJOWEGO OSWIAADCZENIE PREMIERA WŁOSKIEGO

RZYM (PAP). Przemawiając na posiedzeniu Zgromadzenia Konstytucyjnego, premier i minister spraw zagranicznych Włoch Alcide de Gasperi oświadczył, że Włochy przeciwstawiają się decyzji ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Czwórki w przeważającej ilości postanowień projektu traktatu pokojowego.

AKT PODPISANIA POŻYCZKI PRZESZEDYNTA TRUMANA

WASZYNGTON (PAP). W poniedziałek dnia 15 lipca w godzinach wieczornych prezydent Truman podpisał uchwałę Kongresu upoważniającą do udzielenia pożyczki Wielkiej Brytanii. Akt podpisania pożyczki odbył się w obecności licznych przedstawicieli Wielkiej Brytanii.

DEBATA POŻYCZKOWA W IZBIE GMIN

LONDYN (PAP). Poniedziałkowe posiedzenie Izby Gmin poświęcono dyskusji nad oświadczeniem ministra finansów Daltona, który przedstawił korzyści, jakie Wielka Brytania z zaciąganej pożyczki w Stanach Zjednoczonych. Zdaniem ministra Daltona główna zaleta pożyczki jest możliwość zwiększenia importu surowców, co wpłynie dodatnio na rozmiar eksportu brytyjskiego.

TRZEJ ZBRODNIARZE HITLEROWCY WYDANI POLSCE

WARSZAWA (SAP). Władze angielskie wydały rządowi polskiemu nową listę niemieckich zbrodniarzy wojennych, wśród których znajduje się: generał policji Proeck, szef policji w Bydgoszczy, któremu przypisywane jest urządzenie t. zw. „krwawej niedzieli”, dowódca zandermerli na Wątelanie, plk. dr. Wudewil i starosta poznański dr. Gehrels.

PROCES FISCHERA ODŁOŻONY DO WRZEŚNIA

WARSZAWA (SAP). Jak nas informuje prof. Sawicki, proces przeciwko Fischerowi, który był planowany na 4-go sierpnia — to jest w drugą rocznicę powstania warszawskiego — nie będzie się mógł odbyć w tym terminie ze względu na ogrom prac przygotowawczych. Jest wątpliwe, czy rozprawa dojdzie do skutku wcześniej, niż 1 września.

NOWY ROZKAZ W SPRAWIE ZACHOWANIA SIĘ OFICERÓW

MONACHIUM (PAP). Ukazał się tu „nowy rozkaz w sprawie zachowania się oficerów amerykańskich i amerykańskiej dyscypliny w armii. Niezależnie od obowiązującego już zakazu wewnętrznej „fraternizacji” zabroniono oficerom jako nieodpowiednie i nieuciążliwe „dyscyplinę wojskową” zbyć „czule” zachowanie się wobec kobiet wszelkich narodowości, a nawet amerykańskiej.

Konferencja przedstawicieli ruchu oporu

PARYŻ (PAP). W konferencji przedstawicieli ruchów oporu, która obraduje od 10-go lipca w Paryżu biorą udział delegacje: polska, hiszpańska, grecka, czechosłowacka, belgijska, duńska, holenderska, norweska i luksemburska. Nie przybyła delegacja jugosłowiańska, a ZSRR jest reprezentowany przez radcę ambasady w charakterze obserwatora. Konferencję otworzył Ludwik Saillant, prezes francuskiej Rady Narodowej Oporu, podkreślając w swym przemówieniu, że ruch oporu jest zjawiskiem międzynarodowym, którego jądrem była walka nie tylko o wyzwolenie narodu, ale i społeczne. Delegacja polska, na której czele stoi generał dywizji Witold, komendant główny Armii Ludowej złożyła wniosek w sprawie przygotowania do przyszłej konferencji ogólnoeuropejskiej. Wniosek został przyjęty przez aklamację.

W ramach programu prac konferencji generał Witold wygłosił obszerny referat o denazyfikacji Niemiec, w którym przytoczył szereg faktów uchylania się ciężkiego przemyślu niemieckiego od kontroli, wywołania kapitałów i przygotowania do odrodzenia się partii hitlerowskiej. Nie jest dla nikogo z nas tajemnicą, a byłoby zbrodnia, gdybyśmy przyznali, że na to, co się dzieje w strefach Niemiec okupowanych przez Anglię i Amerykę — mówił referent. Następnie mowa domagała się zerwania przez wszystkie narody sto-

Jak broni się dr Schacht przed Trybunałem Norymberskim

NORYMBERGA (PAP). Na poniedziałkowym posiedzeniu Międzynarodowego Trybunału w Norymberdze był nieobecny Joachim von Ribbentrop, ponieważ cierpiał na ból głowy. Dotychczas oskarżenia nie zjawiali się na sali sądowej z powodu przebiegnięcia, ischiasu, choroby żołądka itp.

Obrona b. prezesa banku Rzeszy Hjalmar Schachta dr Rudolf Dix zaczął przemówienie od wyrażenia opinii, że jedyną zbrodnią jego klienta był brak intuicji, który nie pozwolił mu poznać Hitlera i jego pomocników w ich właściwej wartości.

Odnalezienie Forstera w Niemczech

Kat Pomorza będzie sądzony w Polsce

WARSZAWA (SAP). Były gauliter Gdańska w czasie wojny i namiestnik na Pomorze Zachodnie Albert Forster został odnaleziony w angielskiej strefie okupacyjnej w Niemczech. Odszukała go Polska Wojskowa Misja do Badania Zbrodni Niemieckich, działająca na terenie okupacji angielskiej.

Jak się okazało Forster ukrywał się w jednym z licznych obozów dla SS-ów. Obecnie są w toku pertraktacje o wydanie go Polsce.

Wszystko wskazuje na to, że Forster zgłoszony przez Polskę na międzynarodową listę zbrodniarzy wojennych, będzie nam w niedługim czasie wydany.

Odnaczenia francuskie dla przedstawicieli wojska polskiego

WARSZAWA (PAP). W związku ze świętem narodowym 14 lipca Rząd Republiki Francuskiej postanowił przyznać Marszałkowi Żymierskiemu Wielką Wstęgę Legii Honorowej, Komandorowi Legii Honorowej otrzymali: gen. gen. Spychalski, Świerczewski, Korczyk, Popławski, Czarniecki, Mosser.

Krzyż Oficerski Legii Honorowej otrzymali: gen. gen. Strażewski, Jarosiewicz, Świątlik, Prugar-Ketling, Radkiewicz, Zawadzki, Szarecki i Wiekowski.

Krzyż Kawalerski Legii otrzymali: plk Komar i plk Rutkowski.

Prezes Sądu Najwyższego Leon Supliński

o stosunku prasy do wymiaru sprawiedliwości

WARSZAWA (SAP). Zastępca Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Leon Supliński w rozmowie z przedstawicielami SAP wyraził zdanie, że na temat stosunku prasy do wymiaru sprawiedliwości.

W obliczu wielkich przemian społecznych i gospodarczych konieczny jest żywy kontakt szerokiej publiczności z wymiarem sprawiedliwości, za pośrednictwem prasy. Chodzi o to, aby w umysłach mas nie potęgowało chaosu. W ostatnich czasach sprawozdania sądowe sporadycznie, często bar-

dzo powierzchownie nie informują naleyście opinii publicznej ani o samych sprawach, ani o ich przebiegu. Czytelnik nie jest w stanie przez to wyrobić sobie należytego poglądu o procesie, co w rezultacie wpłynęło może na błędne komentowanie wyroków, których sens nie dociera do szerszej publiczności.

W swoim czasie sprawozdania sądowe pisywali przeważnie prawnicy, którzy mają inne podejście do wielu zagadnień.

Dziś, gdy Sąd Najwyższy i Apelacyjny

znajdują się w Łodzi, wielu zasadniczych rozstrzygnięć nie dociera do społeczeństwa.

A szkoda, gdyż właśnie dla wielu wyroków powinno znaleźć odpowiednie oświetlenie w prasie. Wzmoczenie przepięszości zwała się, i słusznie przede wszystkim na pozostałości pohitlerowskie.

Zamato jednak się robi, aby je plenić.

Wypadki kieleckie świadczą najlepiej o wyjątkowym zwierzchniku. A walczyć z nim trzeba, w pierwszym rzędzie przez uświadomienie mas. Sprawozdania z procesu kieleckiego podają po większej części suche fakty, nie nasświetlają dla wypadków i tych ukrytych sprzeczności, które doprowadziły ludzi do tak wyrażanego bestialstwa. Dlatego uważam, że sprawozdania sądowe nie powinny ograniczać się do kronikarskich notatek, ale wiele zjawisk ujmować szersze, podchodzić do nich z punktu widzenia społecznego, śledzić głębiej, wyjaśnić i uczyć.

Łagodny wyrok

BERLIN (PAP). Przed amerykańskim sądem wojskowym stanął Harry Kuhler, 22-letni sumptercharführer, odznaczony hitlerowskim krzyżem rycerskim. Akt oskarżenia zarzucał Kuhlerowi przywłaszczenie amerykańskiego uniformu i posiadanie broni. Nado zostało stwierdzone, że

Kuhler przybrał po zakończeniu wojny fałszywe nazwisko Tadeusza Kubickiego, podawał się za Polaka i jako Polak ożenił się w Niemczech. Po kilkudniowym rozprawie sąd skazał byłego ssmana na karę roku więzienia, jednak i ta kara została zawieszona, gdyż zdaniem sądu, Kuhler, jak się zdaje, pragnie szczerze naprawić swoje błędy.

Wyrok w procesie Michajłowicza i towarzyszy

BELGRAD (PAP). W dniu 15 lipca Trybunał Wojskowy w Belgradzie ogłosił wyrok w procesie Michajłowicza i 23 innych jugosłowiańskich przestępców wojennych. Na karę śmierci przez rozstrzelanie zostali skazani: Draža Michajłowicz — były minister wojny i naczelny dowódca jugosłowiańskich sił zbrojnych, Piotr Ziwiłowicz — p. o. ministra wojny w rządzie emigra-

cyjnym (osadzony zaocznie), Mladen Zujowicz — b. adwokat belgradzki (osadzony zaocznie), Drago Jovanowicz — b. szef policji w belgradzie przed wojną i podczas okupacji, Milosz Gliszew — b. członek sztabu Michajłowicza, Radosław Radicz — b. członek sztabu Michajłowicza, Wolibor Jonicz — b. minister oświaty w quislingowskim rządzie belgradzkim, Tana-

sije Dinicz — b. minister spraw wewnętrznych w quislingowskim rządzie belgradzkim, Džuro Dokic — b. minister komunikacji w quislingowskim rządzie belgradzkim, Kosta Muszicki — b. generał i Bozko Pawłowicz — b. podsekretarz stanu w quislingowskim rządzie belgradzkim.

Na karę 20 lat ciężkich robót: Slobodan Jowanowicz — b. premier rządu emigracyjnego (osadzony zaocznie), Konstanty Foticz — b. ambasador jugosłowiański w Stanach Zjednoczonych (osadzony zaocznie), Ziwko Tapalowicz — b. członek partii socjalistycznej (osadzony zaocznie), Stewan Maljewicz — b. członek sztabu Michajłowicza, Stawulob Wranjeszowicz — b. członek sztabu Michajłowicza i Ziwian Kneżewicz — b. szef gabinetu wojskowego (osadzony zaocznie).

Na karę 16 lat ciężkich robót: Bożydar Paricz — b. premier rządu emigracyjnego. Na karę 15 lat ciężkich robót Milan Gawryłowicz — b. minister sprawiedliwości w rządzie emigracyjnym (osadzony zaocznie).

Na karę 10 lat: Radolo Knochewicz — b. minister dworu (osadzony zaocznie). Na karę 8 lat: Ninicewicz — b. minister spraw zagranicznych w rządzie emigracyjnym (osadzony zaocznie). Na karę 7 lat: Džuro Wilowicz — b. członek sztabu Michajłowicza. Na karę 6 lat: Lazar Markowicz — b. minister sprawiedliwości i na karę 18 miesięcy: Kosta Kumanud — b. przewodniczący parlamentu jugosłowiańskiego.

Wyrok Trybunału Wojskowego jest ostateczny. Skazany na karę śmierci przy służy prawo odwołania się do łaski Zgromadzenia Narodowego. Jeśli Zgromadzenie Narodowe nie skorzysta z prawa łaski egzekucja musi być wykonana w przeciągu 48 godzin od chwili uprawomocnienia się wyroku.

WASZYNGTON (PAP). Skazany zaocznie w procesie belgradzkiej jugosłowiańskiej ambasady Stanów Zjednoczonych Konstanty Foticz zwrócił się w poniedziałek z wezwaniem do prez. Trumana, aby użył wszystkich swych wpływów wobec rządu jugosłowiańskiego w celu obalenia wyroku na Michajłowicza.

Akademia polska w Paryżu

PARYŻ (PAP). Na zakończenie pierwszego walnego zjazdu Polaków, b. uczestników ruchu oporu we Francji, odbyła się uroczysta akademicka, zwołana przez towarzyszy przyjaźni francuskiej, francuskie stowarzyszenie partyzantów i Związek Polaków, uczestników ruchu oporu.

Na akademii obecni byli między innymi: minister Tillon, szef sztabu głównego obrony narodowej — gen. Juin, zastępca komendanta Paryża gen. Petit, pułk. Tanczy, organizator i bohater powstania paryskiego, admirał Momy i inni. Ze strony polskiej obecni byli: ambasador Skrzyszewski oraz członkowie delegacji z kraju gen. dyw. Witold Dłuski, pułk. Latowski, Ożga-Michalski, major Jarecki. Pierwszy przemawiał Vigne, sekretarz stowarzyszeń b. wołnych strzelców, który podkreślił powąży wkład Polaków w dzieło wyzwolenia Francji, wspominając udział 20 tysięcy górników polskich w powstaniu przeciwko Niemcom, wyzwolenie przez oddziały polskich partyzantów miasta Carmaux i ich udział w oswobodzeniu Lionu. „Ścisły związek obu bratnich repu-

pejskiego ruchu oporu z walczącą Hiszpanią i zobowiązujący poszczególne delegacje do zorganizowania we wszystkich krajach masowych demonstracji.

Delegat grecki zobowiązał warunki uścisku, w jakich walczy o wolność grecki ruch oporu, żądając ewakuacji wojsk angielskich z Grecji.

Redaktor pisma „France d'Aboard”, Moreau, który niedawno wrócił z wycieczki po Polsce, w sposób entuzjastyczny opisał zebranym nową armię polską, doskonale zdyscyplinowaną, uzbrojona i szczerze demokratyczną. Moreau zakończył swe przemówienie stwierdzeniem, że polsko-francuskie braterstwo broni, uzupełniające sołusz z ZSRR o jedną z najlepszych gwarancji bezpieczeństwa obu narodów i pokój świata. Minister uzbrojenia Tillon, szef sztabu głównego partyzantów oświadczył, że na pierwszy listę rozstrzelanych wołnych strzelców obok pięciu nazwisk francuskich widniały dwa polskie.

Życie Polskiej Partii Socjalistycznej

Bystrzyca

Z działalności Koła PPS na terenie Państwowej Fabryki Przemysłu Drzewnego Nr 25.

Aktywność partijną na terenie fabryki przebiega w inicjatywach prac o charakterze społecznym i ogólnopanstwowym.

Na wniosek towarzyszy-pracowników fabryki uchwalono 12-22 lipca br. tj. w dzień powstania PKWN-u robotnicy podjęli 4 godziny swej pracy na rzecz odbudowy Warszawy. Do wysiłku pracy, jaki ma rozpocząć się z dniem 1-go sierpnia br. towarzysze na fabryce przygotowują się z zapalem. W okresie Głosiowania Ludowego

PPS-owcy brali żywy udział w wszystkich pracach z Głosiowaniem związanych, wykazując duże zdyscyplinowanie i zrozumienie zadań partii.

Towarzysze nasi wśród powszechnego oburzenia przyjęli wiadomość o zbrodni kieleckiej i wraz z wszystkimi pozostałymi pracownikami fabryki powzięli rezolucję, której treść przesłali do naszej redakcji z prośbą o zamieszczenie.

My pracownicy fizyczny i umysłowi Państwowej Fabryki Przemysłu Drzewnego Nr 25 w Bystrzycy — jednogłośnie przyłączamy się do rezolucji drukarzy m. Łodzi i pracowników wszystkich instytucji, w

pozostałych miastach polskich wyrażając wżgardę i potępienie dla bandytów spod znaku NSZ, fanatyków rasizmu i hitlerowskich metod, którzy dopuścili się okrutnego mordu w Kielcach oraz wyrażamy pełne zadowolenie ze sprawiedliwego sądu.

AKTYW KOBIECY PPS POTPIA ZBRODNIĘ KIELECKIE

WARSZAWA (SAP). Aktyw kobiecy PPS uchwałił rezolucję potępiającą z oburzeniem okrutne wypadki w Kielcach. Kobietę aktywną całą siłą i energią pracować będą nad doprowadzeniem do zwycięstwa obywateli Demokratycznego — dla Socjalistycznej Polski przyszłości.

„Arcydzieło epiki jugosłowiańskiej na tle polskim”

XV Wrocławski Czwartek Literacki

We czwartek dnia 18 lipca 1946 r. o godz. 17-tej odbędzie się w sali Klubu Inteligencji Pracującej przy ul. Franciszkańskiej 3 (Restauracja Klubowa) XV Czwartek Literacki Kola Miłośników Literatury i Języka Polskiego, na którym dr Jerzy Pogonowski wygłosi odczyt pt. „Arcydzieło epiki jugosłowiańskiej na tle polskim”. Wstęp wolny. Goście mile widziani.

PREUDA TEORIA SNÓW Z ROMANÓWNA I KRECZMAREM

w Teatrze Miejskim we Wrocławiu

Wrocław będzie miał okazję podziwiania przez trzy dni, czwartek, piątek i sobotę par znakomitych artystów polskich Janinę Romanówną i Jana Kreczmara, którzy ukażą się w jednej z najzabawniejszych i najdopraciejniejszych komedii współczesnego repertuaru Preuda Teorii Snów Antoniego Cwojdzickiego.

Artyści dają w niej prawdziwy koncert gry aktorskiej. Występy Romanówny i Kreczmara we Wrocławiu budzą wielkie i zrozumiałe zainteresowanie.

Repertuar Teatru

ŚRODA, 17 lipca 1946 r. teatr nieczynny.

CZWARTEK 18, piątek 19, sobota 20 lipca o godzinie 19: Preuda „Teoria snów” — występy gościnne Janiny Romanówny i Jana Kreczmara.

NIEDZIELA, 21 lipca 1946 o godz. 19: „Rozy”, amerykańska komedia B. Connorsa.

Repertuar Kin

„ŚLĄSK”, ul. Ogrodowa 27, romantyczny dramat pt. „Maskarada”. Nadprogram: Polska Kronika Filmowa.

„WARSZAWA”, ul. Fredry 16, wyświetla wielki dramat miłosny produkcji francuskiej pt. „Walka o kobietę”. W rolach głównych Harry Baur i Gaby Morlay.

„POLONIA” — zawiadoma 12 od dnia 3. 7. 1946 r. grany jest film radziecki pt. „Skrydlaty Dorozkacz”.

„PIONIER”, wyświetla komedię muzyczną „Górą dziewczęta”, film prod. radzieckiej. Uwaga: początek seansów w dni powszednie 15, 17, 19 w niedzielę i święta 13, 15, 17, 19.

WYKONANIE WYROKU ŚMIERCI W LEGNICY

W dniu 15 lipca 1946 r. o godz. 7 rano wykonany został wyrok śmierci przez powieszenie na 35 letnim Michaelu Friedrichu, naładowości niemieckiej, skazanym wyrokiem Sądu Okręgowego Dorańnego w Legnicy z dnia 5 grudnia 1945 r. na karę śmierci, za to, że dnia 2 września ub. roku w Legnicy przez uderzenie młotkiem w prawą skroń zabił Steglicha Waltera.

KLINIKI WROCŁAWSKIE OTRZYMUJĄ URZĄDZENIA SZPITALNE

WROCŁAW (PAP). Kliniki uniwersyteckie we Wrocławiu otrzymały z dostaw UNRRA kompletne wyposażenie szpitala na 100 łóżek. Urządzenie to obejmuje łóżka, pościel, bieliznę, sprzęty szpitalne, aptekę, medykamenty i najnowocześniejsze aparaty lekarskie.

Dotychczas do Wrocławia nadeszło z tej dostawy 17 wagonów.

Komunikat

Do wszystkich Kół Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza w Województwie Wrocławskim!

Niniejszym proszę wszystkie Zarządy Kół Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza, aby w terminie do dnia 25. bm. zawiadomiły o swym istnieniu Okręg Dolnośląski Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza Wrocław, Karola Szymanowskiego nr 7 (Zakęcie).

Okręg Dolnośląski Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza przejął pod wyliczony swój zarząd c. n. 1. Wojewódzki Komitet Opieki nad zdemobilizowanym żołnierzem.

2. Powiatowe Komitety nad zdemobilizowanym żołnierzem.

3. Miejskie Komitety nad zdemobilizowanym żołnierzem.

4. oraz zarząd nad wszystkimi już zorganizowanymi Kółami TPZ które zostały powołane do życia przez powyższe wymienione Komitety oraz przez Tymczasowy Komitet organizacyjny TPZ.

W związku z powyższym proszę wszystkie Zarządy Kół, aby w powyżej podanym terminie nadesłały drogą korespondencji względnie przez swego delegata pod adresem Okręgu Dolnośląskiego TPZ, Wrocław ul. Karola Szymanowskiego 7 następujące dane:

1. Jak najdokładniejsze sprawozdanie z działalności od chwili powstania Kola do dnia 15. 7. włącznie.
2. Dokładny spis wszystkich członków zarządu danego Kola.
3. Kto organizował i na czym walczył.
4. Ilu członków dane Kolo liczy i jakie były wpływy i rozchody.
5. Odpis protokołu komisji rewizyjnej danego Kola.
6. Data w jakich odbyły się imprezy i kwesty oraz wyniki?
7. Jak najdokładniejsze podanie adresu o siedzibie zarządu Kola, przy gromadzie podać gminę i powiat — przy gminie podać miasto powiatowe.
8. O ile Kolo otrzymało jakiejkolwiek subwencje podać od kogo, w jakiej wysokości i na jaki cel były przeznaczone.
9. Jakże druk posiada Kolo — podać treść, załączyc wzór tak druków jak i stempli.

Po przesłaniu wszystkich danych dot. omawianych powyżej pytań przesyłać zarząd Kół swych delegatów w terminie od 5-10 sierpnia br. celem nadania im instrukcji i otrzymania jak najdokładniejszej instrukcji dot. rozwoju Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza.

Wszystkie Kola TPZ-ty, które nie zgłoszą o swym istnieniu i działalności Okręgowi Dolnośląskiemu Towarzystwu Przyjaciół Żołnierza do dnia jak powyżej 25 bm. będą uważane za samowolne i bezprawne i jako takie przez Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza będą uznawane jak również przez wszystkie inne wyższe czynniki.

Wszyscy delegowani przez zarządy Kół do Zarządu Okręgowego Dolnośląskiego TPZ winni być zapoznani w piśmie wydane przez Zarząd Oddziału z upoważnieniem oddawcy do przeprowadzenia wszelkich rozmów, dotyczących organizacji i rozwoju TPZ na tym samym terenie.

Skarbnicy zarządów Kół są zobowiązani do przeniesienia wszystkich zasobów pieniężnych w/g posiadanej rozdzielnicy:

1. dla oddziałów całkowita różnica ponad 10.000 zł znajdujących się w kasie w/g książek kasyowej i sprawozdania.

Działalność Dolnośląskiej Państwowej Centrali Handlowej

Życie gospodarcze powojennej Polski wyłożyło widocznie instytucję handlu państwowego p.n. Państwowej Centrali Handlowej. Zasięg jej działalności obejmuje teren całego państwa, nas interesuje w szczególności praca tej placówki na terenie Dolnego Śląska. Według struktury organizacyjnej mamy we Wrocławiu Oddział Wojewódzki, mieszczący się przy ulicy Jarosława Dąbrowskiego 58-60, któremu podległe są Oddziały Rejonowe: Jelenia Góra, Wałbrzych i Kłodzko, oraz 11 Agencur w miastach powiatowych.

Państwowa Centrala Handlowa zajmuje się jedynie rozdzielaniem towarów po cenach komercyjnych, pochodzących przeważnie z produkcji państwowych fabryk i zakładów wytwórczych, mając na celu zaopatrzenie w towary kupiectwa prywatnego ze specjalnym uwzględnieniem zrzeszeń, stołówek, konsumów fabrycznych. W obrotach dotychczasowych wybiła się na pierwsze miejsce działalność spożywcza, zajmując pozycję 80%, w stosunku do innych działów. Dział ten ustępuje jednak stopniowo miejsca działom artykułów

tekstylnych i przemysłowych, które z czasem będą stanowiły jedną z głównych pozycji handlu.

Samo życie wskazywało na potrzebę tego rodzaju przesunięcia. Dolny Śląsk był w pierwszym okresie pracy pionierskiej chłonny w szczególności na artykuły żywnościowe, teraz zaś gdy pozostałości poniemieckie w artykułach przemysłowych wyczerpują się, rynek zaczyna powoli odczuwać potrzebę zaopatrywania się z bieżącej produkcji. Obrotu towarów dolnośląskiego Oddziału zwiększają się z miesiąca na miesiąc o 100 do 150%, co wskazuje na wybitny rozwój handlu towarowego przez państwo i jego coraz większy wpływ na rynek. Swoją działalnością idącą w kierunku regulacji cen, polityki interwencyjnej wyeliminowania zbieżnego pośrednictwa, utracą P.C.H. spekulatorów i kombinatorów, grających na zwykłe cen rynkowych. Jaskrawym dowodem tego jest fakt, że np. cena rynkowa cukru ustala się na zł. 180 — 185 — przez śl.ą, dostateczną podać cukru spada ze strony P.C.H. (ponad 200 ton miesięcznie do miasta Wrocław). Akcja interwencyjna P.C.H. i handlu Spółdzielczego zdoła egzamin sprawności gospodarczej i wykaże całkowitą zdolność regulowania cen na wolnym rynku. Placówka Wrocławską Państwową Centrali Handlowej prowadzi składnicę tekstylną wszystkich wyrobów przemysłu tekstylnego na Dolnym Śląsku. Poprzez Składnicę są rozprawdane towary do oddziałów P.C.H. na terenie całej Polski, a później do konsumów.

W związku ze zniesieniem świadczeń rzeczowych, Państwowa Centrala Handlowa wraz z innymi instytucjami, wykonując zlecenia Rządu, przystępuje do skupu ziemiopłodów od producentów, dostarczając w zamian dla wsi artykułów przemysłowych.

OGŁOSZENIA

Unieważniam skradzione dokumenty: Legitymacje Przemysłowców, Warszawa, Wytwórnia Wód Gazowych, J. E. Skrobiniński, Książka 4, kartę rozpoznawczą, oraz inne dokumenty. Współpracownicy przedsiębiorstwa: Konarski Zbigniew, Warszawa — Praga, ul. Tarchomińska 5/15, Zwrot: Konarski, Ubezpieczalnia Społeczna, Wrocław, ul. Krupnicza 2. (373)

Zakład krawiecki, Wrocław ul. Henryka Brodatego 4 Olszański Adolf. (368)

Warsztat szewski, Wrocław ul. Czerskiego 15, Szpargowski Edward. (369)

Warsztat szklarski, Wrocław ul. Szczytnicka 36, Władysław Rudnicki. (370)

Pracownia Cholewarska, Wrocław ul. Pestalozzi nr 6, Buczak Władysław. (371)

Sklep rowerów i warsztat mechaniczny, Wrocław ul. Rom. Traugotta nr 70, Wroniecki Leonard. (372)

Szpitalnik Józef, Zakład krawiecki w Kątach, Rynek 28. (365)

Popiel Stanisław, lat 28 ur. w Tczycy pow. Miechów zamierzając wydzierżawić zakład fryzjerski w Miechowie ul. Przedmieście 3. (364)

Zakład Techniczny Inż. Benedykt Kukier, Wrocław, ul. Sądowa 31, wykonuje wszelkie remonty maszyn i aparatów elektrycznych. (366)

Zakład lakierniczy, Jan Mazur, Wrocław ul. Stalina 61. (367)

AKWIZYTORZY OGŁOSZENIOWI

oraz samodzielni kierownicy oddziałów i agencur

poszukiwani

na teren Warszawy i wszystkich Województw

Podania wraz z życiorysami należy przysyłać pod adresem: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEDZA”, WYDZIAŁ OGŁOSZEŃ I REKLAMY, WARSZAWA, ul. WIEJSKA 18

368

PAŃSTWOWY BROWAR Nr 1 WE WROCŁAWIU

ul. Marszałka J. Stalina 204/208, telefon 295

przedaje

LÓD SZTUCZNY W TAFLACH 12,5 kg

cena za 100 kg zł 200.—

374

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz. Poszukiwania rodzaju i pracy po 3 zł. Urządowe, przetargi, nekrologi i sm. szerokości i spacji po 10 zł. reklamowe 15 zł. W tekście red. 25 zł. Ilustrowany druk 100 proc. drożej. W numerach niedzielnych 50 proc. drożej. Przy wielokrotnym druku ogłoszeń. Administracja nie odpowiada. Godziny urzędowania: Redaktor naczelny — we wtorki i piątki od godziny 10-12-tej, Sekretarz redakcji codziennie w wyjątkach sobót od 9-11. Redakcja i administracja: Wrocław, ulica Wierzbowa 30 — Telefon 117. — Nr. konta PKO VIII/183. Nadesłanych rękopisów redakcja nie zwraca. F 36 64 Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza”

Redaktor: Mgr. Bronisław Winiński.